І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь…
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Адреса
Редакції і Адміністрації
'Svoboda', 81-83 Grand St.,
Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740
Тел. з Ню Йорку:
BArcly 7-4125

РІК LXVI. Ч. 76. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 21-го КВІТНЯ 1959. 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUSDAY, APRIL 21, 1959 No. 76. РІК LXVI.

ПРЕЗИДЕНТ НАЙМЕНУВАВ ГЕРТЕРА НА ДЕРЖАВНОГО СЕКРЕТАРЯ

СЕНАТ ЗДА І АМЕРИКАНСЬКІ СОЮЗНИКИ В ЕВРОПІ З ВДОВОЛЕННЯМ ПРИЙНЯЛИ ЦЮ ПРОПОЗИЦІЮ

Оґеста, Джорджія. — 18-го квітня президент Айзенгавер найменував Крістіяна А. Гертера на державного секретаря, який вже працює як діючий секретар від часів занедужання Джана Фостера Доллеса. Президент повідомив про цю номінацію журналістів і додав, що в понеділок 20-го квітня висилає її Сенатові на затвердження. Після того, Президент залишив конференційну залю, а Гертер давав інформації представникам преси про своє здоров'я, відмовляючися в подробицях говорити про закордонну політику ЗДА. — Гертер сказав із усміхом, що буде час говорити на цю тему після того, як Сенат затвердить його на становищі наступника Доллеса. Новий державний секретар заявив, що нічого не може сказати, який звіт вислали лікарі Президентові про стан його (Гертера) здоров'я, бо він його не бачив. Правдоподібно, що той звіт був позитивний, коли Президент найменував його на той пост. Гертер сказав, що вже довгі роки він має артретизм в клубах, який не поширяється. На запити, чи він міг би так багато їздити як Доллес, — Гертер відповів: „Гадаю, що так. Я можу легко подорожувати, маю клопіт тільки тоді, коли довше стою, або коли мушу довше ходити. Але з своїми милицями я можу легко рухатися". Відповідаючи на дальші запити, Гертер сказав, що і він і Президент будуть користуватися порадами Доллеса, який буде дорадником державного департаменту. Дехто гадає, що Гертер не є дуже щасливим з того приводу що Доллес буде головним дорадником Президента в закордонних справах, але Гертер про це не говорив нічого з журналістами. Комісія закордонних справ в Сенаті, яку очолює сенатор-демократ Дж. В. Фулбрайт, вже у вівторок 21-го квітня буде нараджуватися над затвердженням номінації Гертера. В сенатських колах прихильно прийняли намінацію Гертера. Сен. Фулбрайт заявив, що він знає Гертера і сподівається з ним легкої співпраці. Сенат мусить швидко вирішити цю справу, бо вже за кілька днів Гертер мав би відлетіти до Парижу на конференцію. В столицях американських союзників дуже прихильно прийняли номінацію Гертера. — Англійський міністер закордонних справ Селвин Ллойд заявив, що він „дуже радий" з того, що Гертер став державним секретарем, бо Гертер буде втримувати тісну співпрацю з Англією. Представник французького прем'єра Мішела Дебре радіє з цієї номінації, бо Гертер „має добрий досвід в закордонній політиці", і має „визначні людські прикмети". В Бонні, Західня Німеччина, офіційні кола підкреслюють те, що Гертер завжди цікавився німецькою проблемою. В Римі щиро вітають Гертера на новому пості, бо є певність, що він продовжуватиме політику Доллеса, заступником якого він був довший час. Із вдоволенням прийняли номінацію Гертера в столиці Норвегії Осло і у Відні, столиці Австрії. У Москві подано вістку про номінацію Гертера без жадних коментарів.

Крістіян А. Гертер

Загальні Збори Уділовців стверджують загрозу для існування УНДому в Ню Йорку

Ню Йорк. — В неділю 19 ц. м. у великій залі Українського Народного Дому в Ню Йорку відбулись Загальні Збори уділовців (шеровців) цієї установи, які ствердили у звітах Дирекції і в дискусії приявних, що УНДім виконує велику позитивну ролю в громадсько-культурному й товариському житті української громади Ню Йорку, фінансово є самовистачальний, проте водночас загрожений у своєму існуванні внаслідку дошкульного браку оборотового капіталу. Ця ситуація повстала з того, що уділів зібрано тільки на $58.000, а біжучі зобов'язання разом із двома гіпотеками (мортґеджами) становлять $85.542. Це високе задовження прийшло внаслідку того, що закуплено два доми, оціночна вартість яких є на $118.000 та які водночас вимагали ремонту й поважних інвестицій. Прибутки за минулий рік дали кругло $74.000, видатки $70.000, ото ж рік закінчився би невеличкою надвишкою, як би не брати під увагу амортизаційних коштів близько $7.000. Найбільша трудність в господарюванні УНДомом полягає в браку готівки, яку з'їдають відсотки за довги. Збори мали характер надзвичайних зборів. Приявні репрезентували 488 уділів, а надіслано до Дирекції уповноваження на 447 уділів, — всіх уділів є коло 2.210. Зборами проводив під неприявність голови Дирекції, інж. Еміля Гузара, якому саме помер батько, — 1-ий заступник голови ред. І. Кедрин-Рудницький, секретарював п. В. Баранецький, фінансовий звіт складав скарбник Іван Винник, правні пояснення давав адв. Степан Ярема. Звіт про стан приявних склав секретар Евген Стахів. До 21-членної Дирекції вибрано за ротаційною системою вибору 7-х членів, із них двох нових; голову хору „Думка" адв. Б. Карпевича і адв. Володимира Стека.

ШИРШІ СХОДИНИ ЧЛЕНІВ СУНД РІШАЮТЬ ПРОГОЛОСИТИ ПРОГРАМОВУ ЗАЯВУ

Ню Йорк. — В неділю 19 квітня ц. р. у домівці Літературно-мистецького клюбу в Ню Йорку відбулись під головуванням д-ра Костя Панківського ширші сходини членів Союзу Українських Національних Демократів (СУНД). Член Політичної Ради УККА д-р В. Комаринський і інші приявні члени організації, які брали участь в 7-му Конґресі Американських Українців у Вашингтоні, склали звідомлення про цей Конґрес. Рішено м. і. протягом найближчих місяців оприлюднити окремою публікацією декляративне становище СУНД-у до всіх найважливіших актуальних політичних та суспільно-культурних проблем і явищ, які існують в українській дійсності.

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ ДОСЯГНУВ 73,000 АКТИВНИХ ЧЛЕНІВ

З кінцем березня цього року Український Народний Союз досягнув 73,000 активних членів, а кількість усіх його членів, разом з тими, що їхні грамоти вже „дозріли", себто на які вже не вплачується звичайних вкладок, виносить 77,127. Кількість активного членства заокруглено до 73,000 поважним організаційним успіхом упродовж березня, в якому приєднано 468 нових членів, при чому в тому місяці на перше місце в приєднанні нових членів вибився знову передконвенційний першун, гол. радний Богдан Зорич з Торонта, здобувши 22 нових членів. За ним ідуть по-конвенційний першун минулого року головний радний Іван Одежинський з Филаделфії з 14 членами, а дальше Володимир Гавриляк з Рачестеру, що здобув 11 нових членів, Михайло Семків з Шикаґа з 9 членами, гол. контр. Петро Пуцило і Олекса Косіковський з Віндзору, що здобули по 8 нових членів, та гол. контр. Ст. Куропась з Шикаґа і М. Рубич зі Сиракюз по 7 нових членів. Надійно виглядають організаційні підсумки за перший квартал теперішньої ювілейної організаційної кампанії, що ведеться для відзначення 65-річчя УНСоюзу, з кінцевою метою збільшити кількість його активних членів у цьому ювілейному році до 75,000. За ці три місяці УНСоюз здобув разом 1,148 нових членів (у січні 288, в лютому 392 і в березні, як згадано, 468). Втрати в тому часі виносили 885 членів, з чого 151 померло, 97 відійшли з виплаченою сумою забезпечення, 169 перейшли на виплачене забезпечення, 195 вибрали готівку, 221 було суспендованих та 52 перестали бути членами з інших причин. Значить, майже три чверті нових членів пішли на покриття втрат, а чистий членський прибуток у тих трьох місяцях виносив 263 нові члени, заокруглюючи загальну кількість активних членів до 73,000. До найбільш успішних організаторів нових членів у цьому першому кварталі ювілейної кампанії належать: Микола Дербуш з Міннесоти, що здобув 58 нових членів, Іван Одежинський (34), Богдан Зорич (30), Петро Котельницький з Филаделфії (28) та головний контролер інж. Степан Куропась з Шикаґа, що здобув у тому часі 23 нових членів. Підсумки організаційних успіхів за перший квартал ювілейної кампанії переконують, що при дальшій наполегливій організаційній праці, себто при такому і поліпшеному темпі приєднювання нових членів й при притриманні зайвих втрат, якими є суспенди членів, УНСоюз в цьому ювілейному році може досягнути свою організаційну мету і заокруглити кількість своїх активних членів до 75,000.

„Молода Україна" в Бруклині вшанувала своїх піонерів

Бруклин, Н. П. — Товариство „Молода Україна" влаштувала вже 4-те річне прийняття в пошану своїх піонерів, які закінчили 70-ий і більше років. Бенкет відбувся 19-го квітня в залі Українського Національного Дому при Ґренд Стріті, і в ньому взяли участь 30 піонерів з яких кілька мають по 79 і 78 р. члени „Молодої України" та численні гості. Бенкет почався співом американського гимну у виконанні пана Ст. Галася й співом „Ще не вмерля. Програмою провадили п. ля. Прогбамою провадили п. Йосиф Лисогір, заступник головного предсідника УНСоюзу та почесний голова „Молодої України" і п. Вол. Клозник. Всч. о. декан Володимир Андрушків поблагославив їжу та провів молитву. Під час Бенкету відбувалася програма, на яку склалися виступи танкового гуртка під проводом п. Р. Петріни, співи 10-річної Корен Сукмановської, балетний виступ п-ни Гейл Безкоровайної, танки учнів школи українознавства під кер. п. Р. Петріни, та співи п. Іева Рейнаровича. Під час вокальних продукцій акомпаньював п. Т. Левицький. Промови виголосили: пп. Йосиф Лисогір. Б. Безкоровайний, Юліян Павчак, о. Юрій Менцінський, представник піонерів та о. В. Андрушків. В промовах підкреслено те, що „Молода Урившна" вшановує своїх батьків, які чесно жили і працювали, збудували церкву і народні організації, які залишають своїм дітям і внукам. Програму виконували самі майже внуки, а діти батьків - піонерів зайнялися організацією бенкету. Пп. Й. Лисогір і Б. Безкоровайний закінчили Бенкет бажанням, щоб всі спільно і старші віком піонери і середнє та наймолодше покоління дбали про свої організації.

В Джерзі Ситі поблагословлено прапор Відділу ООЧСУ

Джерзі Ситі, Н. Дж. — Загальним святом місцевої Української Громади минулої неділі, 19-го квітня, було благословення прапору місцевого 12-го відділу Організації Оборони Чотирьох Свобід України (ООЧСУ) в місцевій українській католицькій церкві св. Петра і Павла та імпреза, яка з цього приводу відбулася опісля в приміщенні Українського Народного Дому. Благословення прапору довершив після співаної Служби Божої всч. о. Зиновій Бачинський у приявності членів цієї організації, гостей з інших громад, що прибули на це свято, між ними і голови Головної Управи ООЧСУ та відомого провідного діяча проф. Івана Вовчука, як і численної місцевої громади. Після церковних врочистостей біля церкви оформився похід членів ООЧСУ, що з новопоблагословленим прапором, та прапорами відділів ООЧСУ з сусідніх громад перейшов вулицями міста до Народного Дому, де і відбулася дальша частина програми. Відкрив імпрезу палким словом один із найстарших членів ООЧСУ — проф. Евстахій Ясіновський. Відповідну промову виголосив голова Головної Управи ООЧСУ проф. Іван Вовчук, передаючи поблагословлений прапор голові засновaного в 1950-му році місцевого 12-го Відділу ООЧСУ п. Іванов Цьолкові, що з черги виголосив відповідну промову т передав прапор під опіку голові місцевих організацій Визвольного фронту та одному з найактивніших місцевих громадян п. Григорієві Бурі що склав відповідне приречення. Оркестра Сурма, що існує при місцевому Відділ СУМА, та яка під проводом свого диригента проф. Губіцького супроваджала похід і започаткувала імпрезу, відігравши американський національний гимн, відіграла український національний гимн. У мистецькій частині програми чоловічий хор ООЧСУ з Байону, під проводом свого диригента, відомого союзового і громадського діяча п Миколи Кормелюка, викона ряд пісень. Представники багатьох місцевих організацій склали відповідні привітання. Новий прапор 12-го Відділу ООЧСУ в Джерзі Ситі це вже 30-ий з черги прапор цієї одної з найактивніших в багатьох наших громадах патріотичної організації. Місцевий Відділ ООЧСУ нараховує понад 30 членів та розгортає широку активність в громаді, тісно співпрацюючи з місцевим Відділом Українського Конгресового Комітету.

Кастро заявляє, що Куба стоятиме по боці демократії в боротьбі проти комуністів

Прем'єр Куби Фідель Кастро на тлі Капітолю у Вашингтоні після конференції з представниками конґресових комісій для закордонних справ.

Вашингтон. — Прем'єр Кубинської Республіки Фідель Кастро, який тепер перебуває в гостині в ЗДА, заявив в телевізійному інтерв'ю, що його країна не буде невтральною в боротьбі демократії проти комунізму, бо він не погоджується з комунізмом і є за демократичну форму правління. Кастро заявив, що його брат Равль і його дружина не є комуністами, як про це поширюються вістки. Фідель Кастро сказав, що навіть якби і були які комуністи в його уряді, то вони є без жадного впливу. Кубинський прем'єр казав, що вільні вибори можливі в Кубинській Республіці десь аж за 4 роки, бо „дійсна демократія не є можлива, коли нарід голодує". Давніше Кастро обіцяв вільні вибори за півтора року. Кастро каже, що сам нарід не хоче виборів бо мовляв, пам'ятає „політиканів", які багато обіцяли, а мало зробили.

МОНС. П. КОРНИЛЯК НАЙМЕНОВАНИЙ ЕКЗАРХОМ ДЛЯ УКРАЇНЦІВ КАТОЛИКІВ У НІМЕЧЧИНІ

Вашингтон. — В суботу дня 18 квітня ц. р. Канцелярія Апостольського Делегата до ЗДА проголосила тут повідомлення, що Папа Іван XXIII найменував дотеперішнього канцлера Митрополичого ординаріяту у Филаделфії, о. монс. Плятона Корниляка титулярним епископом, призначаючи його водночас із цим екзархом для українців у Німеччині. Новонайменований 48-літній епископ народжений на Буковині, студіював теологію в Римі і останні роки перебував постійно у Филаделфії.

Пластунство Торонта відзначило Мазепині Роковини Поклоном І. Мазепі

Торонто, Онт. (Канада). — Пластова Станиця в Торонті, що нараховує понад 460 членів, і що її очолює пл. сен. Роман Голод, відзначила 250-ліття збройного виступу Гетьмана Івана Мазепи проти Москви оригінальною імпрезою, влаштованою в неділю 19-го квітня ц. р. під проводом кошових О. Хабурського і Хр. Залеської при співпраці Курсів Українознавства ім. Гр. Сковороди. На початок імпрези пластуни і пластунки вивели живий герб Мазепи, уставляючися відповідно під керівництвом ст. пл. Башука на цілій великій залі УНО, що її краями і на бальконах виповнило місцеве громадянство. На дальшу програму, підготовану й аранжовану проф. Лесею Копач, склалися деклямація вірша Л. Храпливої „Згадаймо знову", виступ алегоричних постатей, зодягнених в історичні костюми з доби Мазепи, які репрезентували науку, літературу, архітектуру, пісню і музику і рецитували тексти про діяльність І. Мазепи в цих ділянках, сценка „Спудеї у Гетьмана" й окрема „Спудеї на вакаціях", збірна рецитація вірша Мазепи „Всі покою щиро прагнуть", і три пісні „Ой, горе тій чайці небозі", „Побратався сокіл" і „За Рідний Край", що їх відспівав хор пластунів і пластунок під проводом пл. сен. Богдана Зорича. Промову про „Ідею і чин І. Мазепи" говорив головний булавний пластунів ред. Богдан Кравців, який підкреслив м. ін. позитивний факт, що пластунство Канади готується відзначити пам'ять Мазепи тривалим пам'ятником — збудуванням великого Пластового Дому в Торонті, що в ньому працювала б пластова молодь, готуючись до здійснення Мазепинського заповіту. Мистецькими керівниками цілої програми були Христина Волицька та Ігор Гадач.

Окружна Рада СУА в Ню Йорку відзначила 15-річчя „Нашого Життя"

Ню Йорк, Н. Й. — Заходом Окружної Ради Союзу Українок Америки відбулася тут минулої неділі 19-го квітня Ювілейна Зустріч з нагоди 15-річчя журналу „Наше Життя". На програму Зустрічі склалися: „Живий Журнал", привіти представників організацій і розмови при перекусці. Ювілейну Зустріч відкрила голова Окружної Ради СУА п. Олександра Різник і передала провід вечора голові Головної Управи СУА п. Олені Лотоцькій, яка з черги представила присутніх членів Головної Управи СУА і співробітниць журналу, та представляла по черзі авторок статтей „Живого Журналу". П. Леся Храплива виголосила свій вірш: „Молитва Марії Магдалини Мазепиної", Марія Стефанів відчитала вступну статтю, д-р Софія Карпінська порушила деякі виховні проблеми, п. Наталія Чапленко відчитала фейлетон „Редакційний кіш", а п. Оля Сливка „Варимо борщ". Дальше п. Ольга Соневицька відчитала гумореску „Як водиться", а п. Марія Демидчук фейлетоновий „Допис з Аляски із 150 Відділу СУА" (насправді СУА ніякого відділу на Алясці не має). Співредактор „Свободи" п. Іван Керницький (Ікер) перевів інтерв'ю з редакторкою журналу „Наше Життя" п. Лідією Бурачинською. Передавши привіт від 65-літньої „Свободи" і 10-літнього „Лиса Микити", ред. Керницький поставив п. Бурачинській ряд запитів, що торкалися редакційної колегії журналу, тем порушуваних, що люблять, а чого не люблять читачки і участи чоловіків так в постачанні матеріялу як і серед читачів журналу. Привіти і побажання дальшого

(Закінчення на стор. 4)

ТЕРОР ПАРТИЗАНІВ ВПЛИВАЄ НА ВИБОРИ В АЛЬЖИРІ

Альжир. — В минулу неділю 19 ц. м. почались в Альжирі вибори до самоуправних установ — міських і сільських рад, — які закінчаться щойно в наступну неділю 26 ц. м. Напередодні виборів о год. 5:30 попол. в самому центрі міста Альжиру вибухла в запаркованому авті велика бомба, яка не тільки розірвала на кусні це авто й пошкодила багато інших, але й убила жінку, що проходила, та поранила кільканадцять осіб. Майже в тому самому часі інша бомба вибухла перед кварнею, теж поранивши багато прохожих. У сам же день виборів, в минулу неділю, по всьому Альжирі пішла хвиля терору збоку націоналістичних партизанів, які принципово противляться виборам, як частині політичного пляну, прийнятого режимом де Голя супроти Альжиру — без порозуміння з представниками Альжиру і проти опінії його націоналістичного табору. В оцих актах терору, звернених головним чином проти мусульманських кандидатів до міських рад, вбито 8 осіб, поранено 80 та схоплено найменше 20. В місцевости Сетіф, що є рідним містом голови підпільного альжирського націоналістичного уряду Ферґата Аббаса, вбито першого кандидата на виборчій мусульманській листі та схоплено всіх інших кандидатів, яких проте згодом звільнено. Розмірний спокій був тільки там, де були розташовані сильні військові стійки. Командування французької армії раз-у-раз накликувало населення до участи у виборах, але з малим успіхом. Командант альжирської округи та водночас голова тамошнього цивільного управління генерал парашутистів Жак Массі кожної пів години закликав через радіо мешканців міста й округи Альжиру до голосування, називаючи „зрадою" абсенцію. Проте виборча фреквенція у містах хиталася тільки поміж 35% і 65% управнених до голосування. Вибори проходять в 1.464-х місцевостях. В усіх них, за винятком тільки міста Орану і ще трьох невеличких міст, мусульманські автохтони мають більшість і теперішня виборча ординація запевняє їм також більшість в самоуправних установах. Проте бойкот, проголошений націоналістами та терористична акція, поведена ними проти кандидатів і голосуючих, вплинули на те, що тільки одиниці з-посеред видатніших мусульманських діячів погодились кандидувати. Зрештою, як це признають самі французи, величезна більшість кандидатів, це мусульманські угодівці з-посеред осіб, які не користуються впливами в населенні. Остаточний вислід виборів буде відомий щойно за тиждень і тільки тоді можна буде говорити про те, чи вдався цей експеримент з політичного боку — стверджують перші західні коментарі.

Англійський прем'єр Мекміллен проти угодівства супроти Москви

Лондон. — Англійський прем'єр Геролд Мекміллен висловився проти угодівства і відступу, які — мовляв — мусять бути виключені в переговорах з Совєтами. Зате він поручав „розумне договорення" у переговорах, що їх він передбачує, як важкий і довгий шлях. Мекміллен виголосив свою промову в минулу суботу 18 ц. м. на зборах молодих англійських консерватистів. „У пошуканні за замиренням шляхом переговорів — заявив він — Англія ніколи не може поступитись перед натиском та вступити на стежку, що її звичайно називається угодівством". Водночас Мекміллен перестеріг перед надіями на найближчу конференцію „на вершинах", як шлях до розв'язки найважливіших міжнародних конфліктів. Він передбачує радше цілий ряд таких конференцій, що їх тільки започаткувала б перша конференція, яка повинна відбутися літом цього року. Але й щодо цієї найближчої конференції голів урядів, то Мекміллен також не поручав її так палко, як це робив раніше. Весь той виступ американські коментатори пояснюють, як бажання протидіяти численним західнім голосам — головно західньо-німецької і американської преси, які в поведінці Мекміллена від часу його останньої подорожі до СССР добачували саме познаки угодівства. Англійські оборонці політики Мекміллена твердять що він є противником політики кол. прем. Чемберлена, який вів угодівську політику супроти Гітлера і поступившись перед вимогами Гітлера на мюнхенській конференції в 1938 р. насправді ще більш осмілив Гітлера та підштовхнув його до другої світової війни.

Даляй Ляма ствердив, що втік із Тибету добровільно

Ню Дейлі. — Під час коли комуно-китайський прем'єр Чу Ен-лай на конґресі комуно-китайської партії в Пейпіґу знову повторив давню нісенітницю про те, що „реакційні кола" схопили і силою вивезли Даляй Ляму з столиці Тибету Лхази, сам Даляй Ляма оприлюднив заяву, в якій гостро і рішуче обвинувачує китайських комуністів у систематичному ламанні договору з 1951 року, у постійному втручанні у внутрішньо-адміністраційні та релігійні справи Тибету та в доведенні до заворушень, підчас яких він, Даляй Ляма добровільно втік з Лхази і виїхав непрелазними стежками в Гімаляях до Індії. Свою заяву Даляй Ляма склав в суботу 18 ц.м. перед кругло 75 журналістами, що їх зустрів на першій залізничій стації Тезпур, до якої добився, їдучи верхом через північно-індійський обшир в гімаляйських горах, де нема ні битих шляхів ні залізниць. Даляй Ляма закинув китайським комуністам, що вони не дали Тибетові автономії, до якої зобов'язались, ба навіть поруйнували багато манастирів і повбивали багатьох монахів. Рішення в усіх важливіших справах Тибету приймали комуно-китайські окупаційні власті, а тибетський уряд на чолі з Даляй Лямою уважали фікцією. Заворушення проти китайських окупантів почались в Лхазі 10 березня ц.р. після того, як китайські комуністи його, Даляй Ляму, „запросили" до своєї кватири. Юрба 10,000 вірних буддистів внеможливили Даляй Лямі прийняти комуністичне „запрошення". Даляй Лама з своєю матір'ю, сестрою, братом і кількадесятьма вірними тибетцями виїхав крадькома з Лхази, коли в Лхазі почалась стрілянина.

ІЗ СПОРТОВОЇ ХРОНІКИ

Ню Йорк. — У змаганнях за мистецтво Німецько-американської Футбольної Ліґи, що відбулися в неділю, дня 19 квітня ц. р., УСК, Ню Йорк, виграв із Литовським Спортовим Клюбом у відношенні 7:2. Резерва УСК зремісувала з резервою Литовців 1:1. УСК „Б" програв із Елизабет 3:6, УСК-юнаки виграли із юнаками Дойч-Унґари 4:0. УСК, учні виграли з учнями Литовців 4:0. УСК, новаки виграли із новаками Колеман 6:0.
інвестицій. Прибутки за ми-

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Вступайте в члени Українського Народного Союзу!

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ПРАВО ПОНАД СИЛУ

У новітньому міжнародному законодавстві, достосованому до новітнього мислення людини, середньовічній засаді „права п'ястука" протипоставлено засаду права, як чинника вищого за силу. Попередньому критерієві одностороннього інтересу держави — при чому цей інтерес покривався здебільша з інтересами династії та панівної верстви, а не цілого народу — протипоставлено поняття міжнародної справедливости. Що ж таке справедливість — про це рішав світогляд, опертий на засадах християнізму. Ось так помалу моральні засади почали діяти, як реальний чинник міжнародної політики. На ґрунті моральних засад зродились 14 точок Вилсона, на цих засадах засновано статут Ліги Націй, з них постали ідея і чартер Об'єднаних Націй. Коли раніше кожна держава оцінювала міжнародні події, як „корисні" для неї чи „шкідливі", то помалу прийшло визначування явищ і подій в міжнародному світі, як „добрих" чи „злих". Залишилось суперництво міждержавних інтересів. Але в осягненні цілей, у доборі засобів державної політики треба було щораз пильніше рахуватися з отими моральними засадами. Бо нині вже кожна „дитина в політиці" знає, що міжнародна публічна опінія — це величезний реально-політичний чинник, якого годі легковажити.

Коли цими засадами почав нехтувати німецький нацизм — він стягнув катастрофу на німецький нарід і загинув. Нещастям людства став зріст большевицько-російської імперії до небувалої до цього часу потуги, тієї імперії, якої державний устрій і вся система правління негують моральні засади християнізму. Гаслові „право понад силу" російський большевизм протипоставив гасло „всі засоби добрі, які ведуть до цілі", а цією ціллю для правителів Совєтського Союзу стало заволодіння світом і введення в ньому комуністичного устрою. Таким чином відразу з закінченням останньої світової війни почалася нова ера хронічного міжнародного напруження. В холодній війні йде змагання між комуністичною Москвою, що не визнає ніяких норм міжнародного права, ламає невигідні їй міжнародні зобов'язання, вживає засобів насильства, шантажу, погроз, брехні, підступу, підривної акції, обману, — і зорганізованим вільним світом, що конвульсійно намагається зберегти мир, але й водночас не запропастити дорешти волі і справедливости.

Цій центральній сучасній проблемі присвятив минулого тижня велику промову в Академії політичних наук в Ню Йорку віце-президент Ричард Ніксон. Нинішню конфігурацію міжнародних сил він окреслив, як „балянс жаху": втримування двома ворожими таборами велетенських збройних сил із такими родами зброї для масового винищування, які загрожують повним знищенням цивілізації. Виключивши в цій ситуації війну, як спосіб вирішення східньо-західнього конфлікту, Ніксон поручав скріпити міжнародне почуття права частішим користуванням установою Міжнародного Трибуналу Справедливости в Гаазі. Це одна із, так би мовити, аґенцій Об'єднаних Націй, яка складається з 15-ох суддів, осіб із найвищими правничими й моральними кваліфікаціями, вибираними Генеральною Асамблеєю ОН та її Радою Безпеки. За 12 років існування цієї установи не використовувано її як слід для лагодження міжнародних спорів. Вона не популярна, про неї наче призабуто. Вбачаючи велике зло в постійному ламанні большевиками міжнародних договорів, Ніксон пропонує, щоб в майбутньому Міжнародний Трибунал Справедливости став, сказати б, екзекутором, який пильнував би правильности виконування договірних зобов'язань. Президент — заповів Ніксон — зголосить до Конґресу відповідний законопроєкт, який зобов'язуватиме Америку при підписуванні договорів.

Цю думку в обережній формі підтримав у своїх відповідях на пресовій конференції в минулий четвер генеральний секретар Об'єднаних Націй Даґ Гаммершилд. Він знову виправдував Об'єднані Нації, як тільки „допоміжну" установу, чи — за висловом йорданського короля Гуссейна — „конференцію на вершинах" для малих і безборонних держав. Найактуальнішу міжнародну проблему Німеччини й Берліну мають — на думку Гаммершилда — вирішити великі держави, а Об'єднані Нації в цій справі „допоможуть", якщо великодержави забажають такої допомоги. Гаммершилд відмовився висловитися щодо проєкту вислання до західнього Берліну, чи до обох частин Берліну, „обсерваторів" ОН, як то зроблено свого часу в Ливані. Зате він признав, що під час відвідин в СССР, він відбував з Хрущовим прогулянку човном по Чорному морі, і дав зрозуміти натяком, що московський диктатор погодився б на збільшення ролі Об'єднаних Націй в міжнародних справах.

Все це — суто теоретичні міркування без практичного значення. Було вже досить доказів на те, що СССР не рахується з Об'єднаними Націями та його аґенціями. Коли Москві рішення Міжнародного Трибуналу Справедливости буде невигідне — вона кине їх до коша і заявить, що їх не респектуватиме. Ані ОН, ані їх Міжнародний Трибунал не мають збройних сил, а у відношенні до СССР рішає тільки збройна, не моральна сила.

РІК УТІКАЧА

Почавши від мандрівок номадських племен, наша земля переживала й переживає постійний рух населення, і тому еміґрацію треба вважати такою ж давньою, як саме людство. За тисячоліття, в яких ця людська драма постійно повторюється, змінювалися люди й обставини, змінювалися причини й наслідки, але сама проблема залишилась та сама. Еміґрант — це людина, вигнана силою чужої зброї, голодом або гнана бажанням жити в кращих обставинах, мати більше свободи, чи лише бажанням зазнати пригод. Та які не були б причини еміґрації, в яких обставинах вона не відбулась би, еміґрант — хто б він не був — переживає завжди труднощі: труднощі переселення, труднощі поселення, труднощі, спричинювані непередбаченими ситуаціями.

Найновіша велика еміґрація, викликана другою світовою війною, мала вже організовані рами. Але найважніше — вона мала прихильність багатьох держав і велику поміч.

Головно прихильність для еміґрації виявляла найпотужніша сьогодні держава світу і переможець останньої війни — З'єдинені Держави Америки. ЗДА від часу перших поселенців — пристановище втікачів. Тисячі й тисячі людей із старої Европи еміґрували до Америки, здобуваючи для себе на цьому терені нові можливості життя.

Уже перед останньою великою еміґрацією так званих „переміщених осіб" ЗДА пережили масову еміґрацію втікачів від гітлерівського терору. Це була передусім політична еміґрація, головно інтеліґенція, що здобула собі велику прихильність населення ЗДА і дала основу для ще прихильнішого ставлення американців до іміґрації, що й було притверджене гуманітарними іміґраційними законами з 1948 року (ДіПі закон) і з 1953 року (Закон для втікачів). Враховуючи перманентність еміґраційних рухів і застосовуючи доброзичливу прихильність для еміґрації, яка вже стала традицією, в багатьох західніх державах проголошено біжучий рік роком утікача у світі.

Головний Секретаріят Року Втікача працює в Женеві, у Швайцарії, а Комітети для Втікачів створено в окремих державах. ЗДА, Англія, Франція, Бельгія, Німеччина, Голляндія, Греція, Італія, Юґославія, Швеція, Австралія, Туреччина, Австрія, Тунісія, Ватикан і інші держави (всіх 28) беруть діяльну участь у цій акції, забезпечуючи її фондами. В Англії ця акція ведеться під патронатом королеви Єлисавети.

Які завдання має перед собою Рік Втікача у Світі? Насамперед: ця акція не має в пляні зовсім покінчити з проблемою еміґрації, бо, — як уже сказано, ця проблема є перманентною. Також протягом одного року не вдасться полагодити і розв'язати всіх проблем утікачів. Отже, світова акція має в пляні розв'язати їх найболючіші проблеми.

Більше ніж 32 тисячі втікачів перебувають під цю пору в таборах Европи під опікою Високого Комісара для Справ Утікачів при Об'єднаних Націях. Акція „Рік Втікача у Світі" має своїм першим завданням витягнути цих людей з таборів. Це справа не легка, бо майже в кожній родині тих утікачів є інвалід, і тому еміґраційні, ба навіть інтеґраційні можливості для тих родин дуже трудні.

Велику проблему творять утікачі на Далекому Сході, в Гонґ-Конґу. В останньому часі переселено на тому терені в окремій мешканевій програмі, яка коштувала 22,000,000 долярів, чверть мільйона китайців. Ще понад 349 тисяч китайців на тому терені чекають на змогу поселення. Існують важливі еміґраційні проблеми на Близькому Сході і в інших частинах нашої землі. Проблема нових утікачів, з уваги на непередбачені випадки, нагло може зрости і зактуалізуватись.

Цими днями відбулася в Женеві нарада представників 28 держав — членів Міжнародного Комітету для Переселення з Европи (ICEM), темою якої була акція „Рік Втікача у Світі". Головував на тій нараді конґресмен з Пенсилвенії, голова Законодавчої Комісії Конґресу, Волтер. Високий комісар для справ втікачів д-р Ліндт представив плян діяльности цієї світової акції головно в ділянці переселення і запропонував державам-учасницям створити можливості для іміґрації ізольованих груп утікачів, які не підходять під параграфи іміґраційних законів. Крім того він домагався, щоб ці держави вислали до таборів утікачів „спеціялістів інтеґрації," які могли б наочно запізнатись з цією пролемою по таборах. Рік Утікача у Світі починає діяти в липні 1959 року. Лише в ділянці переселення ICEM має в пляні переселити майже 50 тисяч осіб, з того найбільше число з Австрії.

Для акції „Рік Втікача у Світі" потрібно великих фондів, які повинні дати держави, що беруть участь у цій акції. Зрозуміла річ, найбільші надії покладається на ЗДА. В найближчому часі президент Айзенгавер проголосить проклямацію, в якій подасть висоту американської допомоги для акції „Рік Втікача в Світі". Головою Американського сектора цієї акції, Комітету З'єдинених Держав для Справ Утікачів є декан Вашинґтонської Катедри д-р Френсіс Сейр, внук великого гуманіста президента Вудро Вилсона, і саме тому треба сподіватися, що з американського боку ця нова велика акція в користь утікачів матиме широку підтримку.

Ця акція не повинна бути байдужою і українській громаді. Між покривдженими втікачами, які роками живуть у таборах, є велике число українців. Їм насамперед мусять простягнути помічну руку рідні брати, ті українці, які живуть в заокеанських країнах. Наша допомогова установа ЗУАДК має тісні зв'язки з Американським Комітетом для Втікачів, з Високим Комісаром для Справ Втікачів, з ICEM, і тому наша громада у вільному світі повинна дати свою моральну і матеріяльну підтримку для ЗУАД-Комітету, щоб він міг повністю включитися в акцію „Рік Втікача у Світі" і добитись того, щоб проблема українських втікачів знайшла зрозуміння і розв'язку.

Т.

Коли Ви вважаєте себе політичним еміґрантом — амбасадором України, то знаєте про великий вклад Українського Народного Союзу в змаганнях за права України та українців. Ви напевно свідомі обов'язку бути членом цієї організації.

У ШПИГУНСЬКОМУ КУБЛІ

У шведському військовому журналі „Контакт з Армією", що виходить у Стокгольмі, появилась недавно дуже промовиста стаття про те, як Москва підготовляє шпигунів для Америки. Отож — пише автор цієї статті — вишкільна централя, де набувають свій фах майбутні шпигуни, знаходиться на Україні, десь поблизу Винниці, старанно захована від непокликаних очей. З вигляду це типове американське містечко — „US Town", з усіма його аксесуарами: бібліотекою, баром, нічним клюбом та ін. Майбутні шпигуни, що, відрізані від цілого світу, постійно перебувають у цьому містечку, живуть і розважаються так, як американські студенти. В ресторанах, що виглядають так само, як нюйоркські чи бостонські, їдять вони типові американські страви, в кінотеатрі оглядають фільми виключно голлівудської продукції, читають „бестселлери". Крім спеціяльних дисциплін, які мусить опанувати кожний модерний шпигун і диверсант, вони вивчають з американських шкільних підручників історію і географію ЗДА, ведуть дискусії на тему бейсболу і обговорюють різного роду „скандальні історії", що їх іноді наміру роздмухує американська преса.

Уже на першому етапі підготови майбутні шпигуни мусять досконало опанувати той чи інший американський діялект, щоб колись потім, в іншому вигляді, могти вдавати з себе уродженця тої чи іншої провінції ЗДА. Вихованців для тієї школи, після докладної обсервації фахівцями МГБ, вибирають з-поміж найздібніших студентів-комсомольців. Західні розвідки визначають загальне їх число у винницькому „університеті" на 1000-1300. Наука в тому високому навчальному закладі триває 4 роки, і по її закінченні абсольвенти їдуть до ЗДА на роботу в дипломатичних та торговельних представництвах або іншими дорогами дістаються до цієї країни, готові негайно виконувати свою місію.

У зв'язку з цією ревеляційною статтею шведського журналу варто навести дещо з сенсаційних інформацій бувшого начальника кремлівської охорони, Петра Дерябіна, опублікованих недавно в журналі „Лайф" на основі стенографічного запису, зробленого в комісії Конґресу в Вашинґтоні.

Чому Дерябін, досвідчений і високої ранґи чекіст, „вибрав свободу" — із опублікованого звіту не видно. Ніби якісь службового характеру причини змусили його урвати свою блискучу чекістську кар'єру і пуститися необзир у бурхливий капіталістичний світ. Йому, як начальникові кремлівської охорони, Сталін, після його смерти Маленков, а по Маленкову Хрущов довіряли куди більше, як першому-ліпшому членові ЦК КПСС. А проте, він утік, і тепер потрясає світ своїми викриттями.

Багато цікавого розповів Дерябін про ту зворотну сторону медалі, про яку лише здогадуються совєтські громадяни. Його довга розповідь перед конгресовою комісією — це ніби безпосереднє продовження загальновідомої доповіді Хрущова на 20-му з'їзді компартії, в якій новий диктатор місив ногами своє мертве божище. Але це розповідь уже не про Сталіна, а про його вірних учнів, теперішніх вождів, про ту смердючу атмосферу недовір'я і взаємної ворожнечі, яка панує в Кремлі, про всесильність КГБ і безправність та упослідженість рядових людей, отих „мас", що їх і бояться і зневажають вожді.

Відповідаючи перед конґресовою комісією на запит про „відлигу" в СССР, Дерябін заявив: „Багато американських кореспондентів пишуть про новий кримінальний кодекс і, спираючись на слова Хрущова, твердять, що КГБ не має вже колишньої влади. А от у списках осіб, вибраних до Верховного Совєту, я знайшов імена 49 головачів КГБ і МВД. Такого числа чекістів не було навіть за Сталіна!" Щождо самого кримінального кодексу, то Дерябін назвав його ще суворішим і жорстокішим, як попередній, сталінський.

Дерябін, який після служби в кремлівській охороні, працював у Відні, в совєтській амбасаді, як шеф відділу в справах шпіонажу в Західній Німеччині і Австрії, був також особою, яка відала справами політичної еміґрації з Совєтського Союзу. Очевидно, він міг би розповісти дуже багато такого, про що наша еміґрація собі й не уявляє. Але з тої ділянки довідуємось далеко менше, як можна було б сподіватись.

На досить двозначне запитання голови конґресової комісії — в якій мірі КГБ використовує вдаваних відступників від комунізму для того, щоб вони закрадалися в довір'я державних чинників західніх держав — Дерябін відповів:

„Большевики дуже часто користуються ними, бо їм трудно тепер вербувати власних аґентів у З'єдинених Державах або в інших західніх державах. Їм дуже тяжко вербувати американців на ролю совєтських аґентів. Тому вони висилають до ЗДА власних аґентів під маскою політичних утікачів... Інша ціль таких аґентів — проникання в еміґрантські організації і групи різних національностей у вільних країнах із завданням вести в них розкладову роботу. В цьому напрямі докладають вони особливих старань. Іноді вони висилають аґента з наказом нічого не робити, аж поки не поданий буде йому сиґнал. Буває, що такий аґент залишається „замороженим" років з десять перше, як почне виконувати своє завдання..."

Останній раз Дерябін переступив поріг совєтської амбасади у Відні в 1954 році. П'ять років перебував він в Америці, ізольований від зовнішнього світу — з огляду на небезпеку, яка могла б йому загрожувати від комуністичної аґентури. За ці п'ять років КГБ не сиділо, склавши руки. Тиждень тому з Арґентини видалено кількох совєтських дипломатів за підривну, протиурядову діяльність. Викинуто також кількох дипломатів-шпигунів з Мехіко і Бразилії. Зовсім недавно, як „персона нон грата", залишив ще один совєтський дипломат гостинні береги Америки.

У прямому зв'язку з усім цим стоять окремі випадки повороту до Совєтського Союзу „мертвих душ", задурманених совєтською аґентурою людей з Білоруси, Дону, Вірменії, України. Це здебільшого ті, які повірили недавнім колеґам Дерябіна, що діють тут, в Америці, під прерізними личинами — здебільшого хворі, старі, збезнадієні навіть в умовах благодатної Америки.

Про „культурну виміну" — нову зброю Хрущова в боротьбі за перемогу комунізму — писали ми вже не раз, але про неї Дерябін не сказав нічого. Це зовсім уже новий московський винахід. І немає сумніву, що ця психологічна „катюша", що виступає у вигляді багатоілюстрованої люксусової книжки, сантиментального фільму, мистецького ансамблю чи й балету, розрахована вже на людей вищого культурного рівня, яких дешевенькою аґіткою „у нас кожний колгоспник має корову" чи іншим нашіптуванням про совєтські гаразди — не візьмеш.

У цих днях на сцені Метрополітен опери в Ню Йорку чарує публіку балет московського „Большого театру", а передусім його прима-балерина Уланова. Перевершуючи всі сподівання антрепренерів, понад заплановані для виступів в Ню Йорку цього балету 165,000 місць вже надійшло до театральних кас майже 1,000,000 замовлень. Отже, один мільйон американців, а в тому числі й якась кількість еміґрантів з країн совєтського бльоку, рішили добровільно піддатися комуністичній інтоксикації — спробувати на собі тої солодкої зброї, що відвойовує в свідомості вільної людини місце спочатку для „об'єктивної" оцінки совєтського мистецтва (бо передусім під такою назвою воно популяризується), а вже далі й для більшого чи меншого оправдання кривавого совєтського режиму. Адже не треба забувати, що товаришка Уланова, член КПСС і депутатка Верховного Совєту СССР — насамперед комуністка, а вже потім балерина, яка витанцьовує в Америці симпатії для людожерів з Кремлю.

Абсольвенти винницького „US Town", і бувші колеґи Дерябіна, що роблять своє чорне діло в країнах вільного світу, ризикують часом своєю головою, щонайменше наражаються на небезпеку відсидіти певну кількість років у капіталістичній тюрмі. Уланова із своїм балетом, хори та ансамблі, що кочують по Европі й Америці, не ризикують абсолютно нічим. Навпаки, дорогу їм стелять квітами. Але всі вони — потайні та явні, вільно чи невільно — виконують одно спільне завдання, визначене їм Москвою в холодній війні між Сходом і Заходом: торують шлях червоним полчищам, якими Кремль в „останньому і рішальному бої" хоче залляти світ, щоб встановити в ньому комуністичний режим.

В. С-ко

Ставайте членами Українського Народного Союзу, а тим самим і співвласниками 20-ти мільйонового майна організації!

БЕЗ КОМЕНТАРІВ

Щоденник „Новое Русское Слово", що появляється в Ню Йорку, надрукував у числі з 15-го квітня ц. р. цікавий фейлетон свого „Ікера", фейлетоніста п. Арґуса, в якому заторкується деякі справи, що можуть цікавити американських українців. Передруковуємо цей фейлетон без коментарів.

*

Помер мій добрий приятель, редактор польської газети „Нови Свят", Тадеуш Штибель. Смерть його дружини-росіянки, очевидно, дуже його вразила. Він ніяк не міг увійти в колію, метався, тужив. Помер він на удар серця під час радіопересилання.

Познайомилися й заприятелювали ми з Штибелем при вельми дивних обставинах. Одного разу викликав через телефон і запропонував поснідати з ним. Під час снідання він мені зробив пропозицію: писати скрипти для польських пересилань через радіо „Вільна Европа".

„Нам потрібна сатира, — сказав мені Штибель, — попереджаю вас, що ніхто про це не сміє знати. У нас зчинять страшний рейвах, коли довідаються, що для нашого радіо пише співробітник російської газети".

Я сказав Штибелеві, що згоджуюся писати тільки проти Сталіна, але що нічого не хочу писати проти російського народу.

„Це самозрозуміло, — відповів Штибель. — Лупіть польських комуністів скільки вашій душі завгодно".

Ми зустрічалися „потасмиці", обмірковували теми, опісля знову зустрічалися як конспіратори, і я йому передав черговий скрипт.

Одної чудової днини я вирішив, що не хочу бути анонімом навіть для поляків, і сказав про це Штибелеві. Він відповів, що я можу собі придумати перший-ліпший польський псевдонім, але що ім'я Арґуса в польських пересиланнях через радіо „Вільна Европа" фіґурувати не може.

Я вирішив більше для польського радіо не писати. Але з Штибелем ми відтоді заприятелювали.

Приблизно таким самим способом я якийсь час працював для українського відділу „Голосу Америки", коли на чолі його стояв покійний Григоріїв. Григоріїв вирішив, що українським радіопересиланням потрібна сатира, і звернувся до мене.

Так само, як із Штибелем, ми з Григорієвим по-перших зустрічались конспіративно. „Не дай Боже, — сказав мені Григоріїв, — якщо мої українці дізнаються, що ви для нас пишете скрипти".

А проте, пізніше ця конспірація надокучила самому Григорієву. Я почав одверто ходити до українського відділу, щоб обговорювати з Григорієвим теми, передавати йому скрипти і одержувати гонорари. Співробітники українського відділу, коли я туди приходив, втуплювалися очима в свої папери і мене не зауважували. Навіть ті, з ким я був знайомий, прикидалися, що не знали мене. Тільки Григоріїв гучним своїм тарасо-бульбівським голосом гудів: „Здраствуйте, Арґус!"

Якось Григоріїв мене спитав: „Як це ви справляєтесь з усією роботою? Пишете фейлетони для газети. Скрипти для нас. Скрипти для російського відділу".

„Для російського відділу я скриптів не пишу, — віповів я. — Вони там вважають, що я, як старий еміґрант, відірвався від совєтського народу і навряд чи знаю, як до нього підходити".

Незабаром після цієї розмови один із співробітників російського відділу потайки мене повідомив, що мій черговий фейлетон був наданий через російський відділ. Я пішов із претенсіями до А. Барміна. „Не хочу, щоб ви користуватися моїми Фейлетонами, — сказав я йому. — Якщо вам потрібні якісь перли моєї творчости, замовляйте їх у мене!"

„Ми цитуємо ваші фейлетони в огляді преси, — відповів Бармін і підвівся, щоб дати мені зрозуміти, що авдієнція скінчилась.

Я знизав плечима, розвів руками і пішов геть.

З подвоєним ентузіязмом продовжував я писати для українців — аж до смерти Григорієва. Потім я зразу ж став для них „персона нон грата" — закінчує свій фейлетон п. Арґус.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ПРО ВИСТАВКУ ЛЕВА ГЕЦА

До інтересної статті з 10-го квітня п. з. „Виставка Лева Геца в Кракові" дозволю собі дещо додати.

Лев Гец перенісся з Сянока до Кракова влітї 1944 р. Місцеві польські артисти пішли йому назустріч. Але вже вкоротці його арештовано і аж після понад дволітнього побуту у в'язниці він вийшов з неї ледве живий. Якийсь час лишено його в спокої. Але коли загрозило йому нове ув'язнення, мистець в розпуці рішив покінчити з життям. Щойно по довшому лікуванні Гец з трудом відзискав здоров'я і можність дальшої праці.

В малюнках архітектурних міських пам'яток, мотивів старовинних вулиць, завулків і площ Лев Гец, безперечно, визначний мистець. Велика шкода, що він не має можности давати такі картини зі Львова і Києва. Такі картини — це велика цінність для кожного народу, як історичні документи.

Мґр. Володимир Бучацький

Монтреал, 12 квітня

Ярослав Ґерус

ПИСАНКА

(2)

Часами під'їжджав під отой будинок чорний, новий „Крейслер". З нього висідав високий з тонким, чорним усиком мужчина і щезав у брамі. Пізніше виходив. Звичайно за-попідруч з богинею, перед якою йому колись хотілося падати на коліна... Часом виходили раніше, а часом довго доводилось ждати на них. Але він завжди ждав... Терпеливо ждав, аж поки не виходили, не всідали до чорного „Крейслера" і не щезали за рогом вулиці...

Раз, коли стояв отак на тій своїй стійці, підійшов до нього отой з комірцем під шию, з ціпком, що, веретеном, у руці. Положив йому руку на рам'я і сказав:

— Джан, це недобре, що ти тепер робиш... Дуже недобре... Покинь це — показав ціпком на порожню пляшку, що лежала біля його ніг. — Отой, що отам, — показав ціпком на щось довге, що лежало трохи далі, — може собі це дозволити. Він тут роджений. Але коли б тебе отак зо два, зо три рази знайшли, завернуть туди, звідкіля приїхав!..

Хотів оправдуватися. Хотів розказати йому своє горе. Але той перебив йому:

— Джан, я знаю все!.. Ти — порядний хлопець... Шкода тебе. Пропадеш отак... Вертайся до праці!

Це помогло. Почав знову працювати. Але вже не для грошей, а тільки на те, щоб могти її бачити. Її, свою богиню... Хоч десь-колись... Хай і в „Крейслері", але, щоб тільки бачити... Коли б вивезли, коли б ця можливість відпала, згинув би!..

Пробував говорити з нею. Три рази, як ішла сама, пробував приступити. Два рази втекла, сховавшись у брамі, за великими автоматичними дверима, а третій раз побігла до поліцая, що стояв на розі... Той відрадив йому ще раз таке робити...

І так досьогодні...

•

— Ну й що ж, Іване, підеш?.. — питає друг з-за столу.

— Ні! — перечить Іван.

Друг крутить головою.

— Котрий це вже раз мені відмовляєш?..

Думає хвилину, нарешті сягає рукою до коробки, що побіч, на столі. Добуває з неї щось завинуте в тоненький, білий папірчик.

— Тоді, може, хоч оце візьмеш — говорить і подає Іванові оте, в папірчику. — Це від моєї наймолодшої, твоєї похресниці. „Коли таки не схоче прийти, тоді передай йому оце від мене!", сказала.

Іван любить малу похресницю. Він бере, розгортає папірець, а там — писанка... Звичайна, гуцульським узором розмальована, писанка... Так, писанка звичайна... Але щось не дуже звичайне діється з Іваном, що, як заворожений, дивиться на неї...

— Гей, Іване!.. А з тобою що?!.. Писанки не бачив?.. Та ж уважай! Впаде! Розіб'ється!

А в Івана вже не тільки руки дрижать, — він увесь чогось труситься!.. Нараз припав грудьми до столу, голова сперлася на груди, на руки, а з очей потекли сльози.

— Не бачив, Миколо... Роки цілі, вже не бачив... — шепче.

Нараз підніма голову. Встає з-за столу, завиває писанку у папірець, ховає в кишеню, поправляє пальцями волосся на голові. Але робить це все чомусь дуже швидко. Якось так, наче б нагло кудись дуже спішно йому стало.

— Спасибі тобі, Миколо! Велике спасибі!.. — каже нашвидку.

Микола счудуваний, дивиться на Івана. Нічого не розуміє...

Іван уже поза столом.

— Ти куди? — питає.

— Скажу пізніше!.. Бувай здоров! Може завтра, а може ще й сьогодні буду в тебе.

— Іване! Ти п'яний..

— О, я вже давно не був такий тверезий, як тепер!.. — крикнув йому від дверей.

Микола хитає головою. „Чудак якийсь..." Встає і собі з-за столу. Нічого вже йому тут сидіти.

На вулиці з Івана вже ні сліду. Та ні! Ось там, понад головами інших, його буйна чуприна. Мусів хіба бігти, коли вже так далеко. Але куди це він так жене?.. Зараз побачить. Коли йде додому, повинен зараз звернути наліво. Але ні! Пішов прямо. Пішов, хоч червоне світло... Вже знає куди!.. На четвертий квартал...

(Кінець буде).

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Шевченківське Свято в школі Українознавства в Ню Йорку

Здавен-давна була традиція в українських школах вшановувати врочисто пам'ять Тараса Шевченка. Додержуючись цієї ж традиції, вшанувала Школа Українознавства в Ню Йорку роковини Великого Кобзаря маленьким внутрішнім концертом 21-го березня у шкільній залі. Такі концерти давала ця Школа вже від кількох років, але ж цього року нове приміщення в будинку кол. Академії св. Юра із просторою залею та сценою дало кращі технічні можливості.

В першій частині концерту відчитала учениця другого вищого курсу Ліда Винник добре опрацьований реферат про життя і творчість Поета. У дальшій програмі, якою проводила теж учениця другого вищого курсу Світляна Луцька, виголосили вірці Тараса Шевченка: Гануся Лавро та Володими Артимишин, учні першої кляси, Ігор Сидоряк, учень другої кляси, Марта Людкевич, учен. третьої кляси і Христя Прокоп та Христя Кузьмович, ученицi учениці п'ятої кляси. Особливо зворушлива була декламація „Садок вишневий" п'ятилітнього Михасика Цаславського, майбутнього учня Школи Українознавства. Слід підчеркнути, що всі вірші були бездоганно вивчені та виголошені із повним зрозумінням.

У другій частині учні виконали п'єску М. Козоріза „Тарас - дитина", що її підготовили учителька п. Е. Храплива та артист п. Крижанівський. Сценка ця, дарма, що написана ще пів століття тому, справді схоплює влучно моменти дитячої психіки, та дала змогу молодим артистам виявити себе, а їх друзям - глядачам пізнати великого Поета та його значення для нас у доступних і нескладних словах та образах. Всі учні вив'язалися зі своїх роль бездоганно, а гарну гру деяких із них слід відмітити. Не можна не згадати теж дуже старанно дібраних костюмів.

Недоліком імпрези і то дуже болючим, була дуже мала участь глядачів, і то бракувало навіть батьків багатьох дітей, що виступали. Важко собі уявити, із яким почуттям ішли на сцену молоденькі актори, коли бачили, що навіть їх власні батьки не цікавляться вислідами їх справді щирої та наполегливої праці. Одначе віримо, що намайбутнє і батьки і решта громадянства присвячуватимуть більше уваги осягам своїх дітей — учнів Школи Українознавства, як теж і намаганням вчителів, що не зважаючи на важкі не раз умовини праці, роблять все можливе, щоб дати нашим дітям більше знання про країну їхніх батьків та навчити їх любови до Неї.

Л. М.

Шевченківські Роковини в Шароні, Па.

Заходом української православної громади при церкві св.Івана Хрестителя при вул. Клярк в Шароні відзначено в неділю 29-го березня пам'ять поета Т. Шевченка святочним концертом, який започаткував місцевий діяльний громадянин Петро Пастернак. Врочисту Панахиду віправив перед тим в церкві о. Вавиль Дяків.

Святочний концерт відбувся в залі під церквою, на який, крім місцевого громадянства, прибули громадяни Йонґстонської громади із церковним хором української православної церкви св. Петра і Павла на чолі з проф. Юрієм Скибинецьким. Оба злучені хори під управою проф. Ю. Скибинецького відспівали американський гимн і „Заповіт", а під час виконування програми відспівано ряд інших пісень: Сонце заходить — Роздольського (соліст Андрій Пастович); Вилітали орли — Лисенка і Слава Україні. Присутні нагородили виконання рясними оплесками. Діти зі шкільної лавки пописувалися деклямаціями: „Маркевичу" — Іван Теліщак; „Чого мені тяжко" — Софія Стиранець; „Мені однаково" — Р. Стермер з Йонґставну. Святочний реферат виголосив д-р Віталій Голонко з Йонґставну. Дуети в супроводі бандури виконали панство проф. Юрій і його дружина Анна Скибинецькі — Думи мої; Встає хмара з-за Лиману; У полі могила; Зійшов місяць; і Очерет був мені за колиску. Присутні нагородили їх грімкими оплесками і викликали їх до поновних виступів. На закінчення промовив о. В. Дяків, який подякував всім присутнім за участь, а виконавцям за виконання програми. Відспівано „Ще не вмерла Україна", чим закінчено концерт. Гроші, які зібрано під час свята, вислано на руки УККА на пам'ятник Т. Шевченка у Вашингтоні, Д. К., який мають будувати.

Осип Венґжин

Роковини Шевченка в Пасейку, Н. Дж.

15-го березня ц. р. українська громада Пасейку й околиці, об'єднана в місцевому Відділі УККА, відзначила Роковини Т. Шевченка.

Вступне слово виголосив о. прот. Степан Біляк, а святочну доповідь проф. Гончаренко. На програму свята складалися: виступ мішаного хору при місцевій українській православній церкві під орудою проф. Вожаківського, деклямація пані Марії Вожаківської „Великий Льох", оркестра Ю СУМА під орудою п. Костишина, інсценізація „У Лебедині" — у виконанні Пласту, фортепіянове сольо „Українська Думка" у виконанні панни Ірини Біляк.

Замітним у святкуванні цих Роковин є те, що відбулись вони спільними силами усієї громади, без розбивання на подвійне святкування пам'яті того, який все своє життя і всю свою творчість присвятив праці для України і накликуванні своїх земляків до взаїмної любови.

Одним спільним святкуванням роковин наших великих історичних подій, чи пам'яті великих людей нашого народу й землі, ми підносимо гідність тих роковин не тільки серед нас самих, але й серед чужого по національности нам довкілля. Якщо кожна наша громада знайде спільну мову в улаштовуванні одних національних свят і щиро візьметься до переведення цього в життя, можемо бути певні, що по цьому малому об'єднанні будемо йти невпинним кроком вперед до повного злиття наших національних сил на шляху до спільної нам усім мети!

За Відділ УККА — О. Н.

Виставка преси та репродукцій рисунків Т. Г. Шевченка в Клівленді

22-го березня крім громадського концерту в честь Шевченка, Український Музей-Архів урядив в кімнатах Пластового Дому виставку преси, яка присвячувала числа нашому поетові.

На виставці було 88 різних назв газет та журналів, які виходили в 19 державах, в українській, англійській, французькій, німецькій, польській й болгарській мовах.

Найстаршими експонатами були „Шершень" з 1910 року, „Рідний Край", „Село" і „Світло" з 1911 і 1912 років.

Найцікавіші були видання присвячені 100-річчю народження поета. Таких було 7 назв. Деякі з них тепер є великими унікатами, як „Правда" в Оліфанті, „Робочий народ" в Вінніпеґу, „Русин" в Питсбурґу, „Робітник". в Дітройті та в російській мові „Кієвськая Мисль' з 47 ілюстраціями. Ціле число на 16 сторінок присвячене Т. Шевченкові. Друге цікаве число, теж в рос. мові, це „Нива", що виходила в Ст. Петербурзі, з трьома статтями й 9 рисунками.

Крім преси були виставлені портрети та інші репродукції рисунків Т. Шевченка, разом 46, з того деякі в красках. На окремих таблью були уміщені 13 різних автопортретів поета та 18 поштівок з погруддям Т. Шевченка, виконані різними мистцями.

Ч. О.

Академія в честь Т. Шевченка в Шикаґо-Південь

Юнацтво Спілки Української Молоді Америки ім полк. Ів. Богуна в Шикаґо-Південь зорганізувало свято в честь Т. Шевченка, яке відбулося 29 березня ц. р. в залі церкви Пресвятої Богородиці. В програму свята входили: доповідь про Шевченка проф. Сидоровича, виступи хору Ю СУМА під керівнитвом проф. О. Плешкевича та рецитації гуртка мистецької самодіяльности Ю СУМА. Згаданий гурток виконав спільну рецитацію скомпоновану з уривків творів Т. Шевченка. Треба признати, що рецитацію виконано добре. Добре було теж пояснення рецитації юною сумівкою п. Стефою Василів.

Хор Ю СУМА під керівництвом проф. О. Плешкевича виконав на слова Шевченка „Заповіт", „Думи мої", і „Садок вишневий". Цей виступ варта відмітити, бо він показав, що хор під мистецьким оглядом гарно розвивається. В загальному Шевченківське свято було вдале, але число присутніх трохи замале, що може турбувати виконавців.

П. Х.

Клівленд — в поклоні Шевченкові

22-го березня Українська Громада Клівленду під проводом Українських Злучених Організацій — Відділ УККА в авдиторії Линколн Гай Скул вшанувала врочисто Шевченківські Роковини Концертом.

Концерт почався співом „Заповіту" — у виконанні хору „Дніпро" — муз. Е. О. Садовського, баритонове сольо Р. Коссараби, при фортеп. супроводі А. Гнатишина під керівництвом Е. Садовського. Святочну промову „Шевченко — пророк української нації", виголосив проф. Г. Лінчевський.

Д-р Володимир Боднар виконав „Минають дні" — М. Лисенка, „Степ" — Степового" при фортеп. супроводі п-і Н. Соболевської. Хор „Дніпро" під кермою Е. Садовського відспівав Д. Роздольського — „Сонце заходить" (соліст З. Єзерський); Г. Топольницького — „Ой три шляхи" (обрібка Е. Садовського, солісти Ю. Оришкевич, інж. Р. Трешньовський, Р. Пестик); Смеречинського — „Село"; А. Гнатишина — „Садок вишневий" (солісти Р. Коссараба, В. Кубіцький). Деклямацію „Кавказ" виконала Марта Гордійчук. Хор „Дніпро" відспівав ще М. Волошина „Чого мені тяжко" (солісти інж. З. Репіховський, М. Пестик, Р. Пестик); М. Лисенка „Гетьмани" — обр. Е. Садовського (соліст О. Копцюх); Ст. Людкевича „Косар" — фортеп. супровід пані проф. Марії Грушкевич. Цілість концерту пройшла успішно і залишила глибоке враження у громадян, які вщерть виповнили залю. Належить зазначити, що доповідь проф. Лінчевського викликала велике зацікавлення, бо була солідно опрацьована і гарно виголошена. Хор під мистецьким керівництвом Е .Садовського виконав добре свої точки програми, а виступи молодих солістів свідчать, що є домрі голоси, тільки треба далі працювати над тим даром.

До повного успіху концерту причинились акомпаніямент пань Мрії Грушкевич, А. Гнатишин та Соболевської.

Д-р Лев Руґенґер

Свято Жінки Героїні в Нюарку, Н. Дж.

5-го квітня відбулося в залі Української Централі, стараниям Союзу Українок Америки 28 Відділ Свято Жінки Героїні. На програму свята складалися такі пункти: Зложення вінка у стіп портрету О. Басараб, як символу мучеництва за святу ідею Волі та Свободи, під звуки пісні „Ви жертвою в бою нерівнім лягли": Вінок зложили пластунки нюаркської Станиці. А. Настюк, довголітня голова СУА в короткому слові подала ціль святкування. Однохвилинною мовчанкою приявні вшанували пам'ять полеглих. Добре опрацьовану промову виголосила М. Мосора. Змальований образ страждань і героїчної смерти бл. п. О. Басараб, О. Теліги та 500-Жінок - Героїнь, що згинули жахливою смертю, стаючи в обороні прав людини, сколихнув почуваннями приявних. Хор СУА нюаркського відділ, під дириґ. О. Согор-Тарнавської виконав „Ой, пущу я кониченька" — М. Лисенка, та „Синя чічка" — М. Гайворонського. Сольові партії виконували: З. Воробець — сопрано, І. Гнатів — м. сопрано, О. Бомко — альт, при фортепіяновому супроводі Т. Богданської. „Момент розпачу" — М. Лисенка, Етюд" — Косенка, „Рондо Капріціо" — Мендельсон, виконала на фортепіяні Т. Богданська, учителька Муз. Інституту в Нюарку. Уривок з Давидових Псальмів Т. Шевченка „Молитва в келії" з чуттям продеклямувала О. Равш. Хор СУА проспівав „Ой, не зникли золотії терни" — О. Колісниченка, та „Зірвалася хуртовина" — В. Витвицького. Піснею „Не пора, не пора" закінчено цю вдалу імпрезу.

Тогож самого дня, в українській катол. церкві при Мортон вул. Всч. о. С. Іваночко ЧНІ відслужив панахиду, та виглосив відповідну до хвилі проповідь. „Кров мучеників зрошує землю та робить її родючою. Зроджує вона местника, що промощеним слідом прямує до Волі та Свободи того народу, з якого він походить", це знаменні слова проповідника. Під час панахиди співав чол. хор „Трембіта".

Не сидім в домах при телевізійних апаратах і не нарікаймо, що наші діти не знають своєї мови і культури, а приходім разом з ними на імпрези, хай тут навчаються своєї історії та свого побуту. Сцена, це найкращий учитель.

М...к.

Ія і Любомир Мацюки з успіхом концертували в Ню Йорку

Ню Йорк. — Український Музичний Інститут в Ню Йорку 18-го квітня влаштував в залі Джуньйор Гай Скул при евню Б концерт сопрано Ії та тенора Любомира Мацюків, які в перщій частині виконали арії з опер та дует композиторів Перґолезі, Моцарта, Глюка, Маттеї, Маскані, Чілса та Гомеса, а в другій частині вони виконували композиції українських композиторів Заремби, Лятошинського, Фоменка, Січинського, Лопатинського, М. Гайворонського та Гнатишина. Публіка не скривала свого захоплення виконанням арій і дуетів. Після виконання арії Аріозо радости з оп. „Івасик Телесик" пані Ісю Мацюк публіка оваційно вітала присутнього на залі композитора М. Фоменка. Музичний супровід був у вправних руках пані Лідії Бульби.

Концерт Юрія Богачевського у Филаделфії пройшов з повним успіхом

Филаделфія. — Минулої суботи, 18 квітня у великій залі Горожанського Клюбу у Филаделфії відбувся другий із серії концертів молодого співака баритона Юрія Богачевського, який пройшов із великим успіхом і був прийнятий оваційно слухачами. Акомпаніював проф. Богдан Перфецький. Чергові концерти Ю. Богачевського відбудуться у Шикаґо 26 квітня, в Дітройті 3 травня, у Клівленді 9 травня та в Нюарку 31 травня.

ПОДЯКА

В десятиріччя нашого приїзду до Америки складаємо цією дорогою нашу сердечну подяку нашому Спонзорові, ОТЦЕВІ ВОЛОДИМИРОВІ АНДРУШКОВУ, і бажаємо Йому з цієї нагоди багато успіхів та многих літ життя у повному здоров'ї.

Филаделфія, 21. квітня 1959.

Д-р Т. СЕНЬКІВСЬКИЙ з родиною
і
ОСТАП ТАРНАВСЬКИЙ з родиною.

Український Народний Союз і „Свобода" це твердиня українців у вільному світі, які мають за собою 65-літню історію провідництва в політичних, соціяльних та культурних змаганнях нашої іміграції в Америці.

„Сучасне положення в Україні й еміграція". Доповідь д-ра М. Прокопа в Дітройті

15-го березня в приміщенні Українсько - Американського Осередку при вул. Карпентер виголосив д-р М. Прокоп, член Української Головної Ради, доклад на тему „Сучасне становище в Україні і еміграція". Цей публічний виступ визначного учасника Українського Визвольного Руху відбувся заходами місцевого Відділу Об'єднання Прихильників Визвольної Боротьби України. На доклад прибула публіка, що цікавиться українською визвольною проблематикою.

У своїй доповіді д-р Прокоп порушив такі три головні питання: Як старається Москва перетворити Україну у складову, невідлучну частину своєї імперії; Як проти цього бореться український нарід; Що може зробити українська еміграція, щоб допомогти своєму народові в боротьбі за самостійність.

Ознаками к о л о н іяльного положення України є м. і. те, що влада в Україні є в руках наставників Москви, зовсім не вибираних українським народом, що Україна немає суверенности назовні, що її багатства безоглядно експлуатуся. Та найбільш небезпечними засобами володіння Москви в Україні треба вважати постійну колонізацію українських земель росіянами та русифікаторськими елементами, вивози українців поза межі УССР, русифікацію усіх ділянок життя українського народу, провінціялізацію української культури, нищення історичної пам'яти української нації та проповідування ідеології малоросіянства. Всі ці засоби політики московських комуністів мають за ціль нищити саму біологічну субстанцію українського народу і ламати його духовий і політичний спротив.

Проти цієї політики Москви ведеться безперервна боротьба українського народу у різних ділянках життя. Це спротив насильній русифікації, боротьба за права української мови і культури, за українську школу, пресу, книжку, за збільшення тиражів української преси, за свободу релігії, за покращання побутових умов, врешті революційна і підпільна боротьба, про яку часто пише сама комуністична преса. Існування цієї боротьби в сучасну пору це найбільше досягнення українського народу. Відрадним явищем є те, що у різних формах цієї боротьби є найбільш активною сама молодь, яка виразно відчуває стан колоніяльного положення України. У цьому сприяючими умовинами треба вважати рівночасну визвольну боротьбу інших поневолених народів СССР та совєтських сателітів, відродження к о л о н і яльних народів Азії й Африки та врешті ставлення вільних народів і дії української еміграції.

Сьогодні немає ні одного клаптика на рідній землі, де вільно могло б розвиватись українське слово, то на українській еміграції лежить велика відповідальність цю прогалину заповнити. Головною передумовою сповнення цього важливого завдання є постійне втримування і розбудова духових зв'язків української еміграції з Україною і її визвольною боротьбою. Це передусім важливе для збереження і виховання української молоді за океаном. Ця молодь мусить знати Україну як націю поневолену, але велику своїм історичним минулим, своїми сучасними досягненнями, культурою, а передусім своєю постійною боротьбою за незалежність. Тому потрібне постійне нагадування вільному світові про визвольну боротьбу України, потрібна потрібна постійна мобілізація моральної і політичної допомоги ЗДА і інших вільних народів українському народові. Одним з успішніших засобів такої діяльности треба вважати джерельні англомовні праці про Україну. Таких джерельних студій, які розкривають колоніяльну політику Москви в Україні і всю забріханість комуністичної системи та документують визвольну боротьбу українського народу Москва боїться найбільше. До цієї діяльности треба присднати відповідні кадри української молоді, що вчиться на американських і канадійських університетах.

На закінчення доповідач поінформував про те,що на відтинку такої інформативної акції серед англомовного світу робить Закордонне Представництво і Генеральний Секретаріят Закордонних Справ УГВР.

Після докладу були запити і дискусія, яка відбулась у бічній залі після скромного прийняття. До спільного столу засіли представники різних політичних угрупувань і чільні громадяни міста Дітройту. Від Метрополітального Відділу УККА вітав д-ра Прокопа д-р Д. Квітковський і крім нього виступали ще й такі дискутанти: д-р Ол. Марітчак, Г. Стельмах, д-р В. Лисий, ред. В. Несторович, д-р А. Заплітний, ред. Ю. Кошельняк, ред. Маляр, д-р Е. Перейма, пастор Боровський, пастор Кузів, В. Раковський, Таранець, М. Мойсюк, Колосюк, Савчук, М. Ласка, Строн-чик, І .Панчак, Скоб, Голуб і І. Журківський.

Широка дискусія виявила, що більшість українського громадянства Дітройту ставиться позитивно до проблем порушених доповідачем, і постановка такої праці і дії у користь поневоленої України находить повне зрозуміння. Доклад д-ра М. Прокопа був на високому рівні, і спокійна, речева виміна думок чільних діячів різних політичних груп залишили додатнє і будуюче враження.

І. Я.

15-річчя „Нашого Життя"

(Закінчення зі стор. 1-шої)

розвою складали представниці поодиноких відділів СУА, як теж представники інших громадських організацій. Велике признання журналові і його головній редакторці п. Бурачинській зложила перша редакторка канадійського — „Жіночого Світу" п. Синявська. Про заслуги п. Бурачинської для розвою журналу говорила теж п. Лотоцька, зазначуючи, що „Наше Життя", а головно його англомовна частина, розходиться до 36 країн світу. Д-р Семен Демидчук подав деякі цікаві інформації про жінок з найдавнішої нашої еміграції. На закінчення п. Лотоцька представила присутнім п. Василя Пуйду, що 15 літ тому своєю ініціятивою і 100 дол. пожертвою причинився до повстання самостійного жіночого часопису „Наше Життя", а п. Пуйда поділився з присутніми деякими своїми думками і міркуваннями у зв'язку з Ювілеєм. Кімната ч. 22 Українського Народного Дому, де відбувалася Ювілейна Зустріч була переповнена. На закінчення представник Літературно - М и с т ецького Клюбу п. Сергій Литвиненко побажав, щоб дальших 15 літ праці в редакції „Нашого Життя" проходили в такій веселій і приємній атмосфері, в якій проходить цей його 15-літній Ювілей.

Посмертні Згадки

Михаїл КУРИЛО, — довголітній член Відд. 275 УНСоюзу в Джерзі Сиrі, Н. Дж., помер по довгій недузі, дня 21-го березня 1959 р., на 72 році життя. Покійний походив із села Дарахів, пов. Теребовля, Зах. Україна. Полишив у смутку дружину Параскевію, 7 дітей, Гелену, Димитрія, Стефана, Анну, Володимира, Марію та Ольгу, 4 зятів, 3 невістки, 15 внуків, 2 правнуків, брата Теодозія та сестру Анну. Похорон відбувся в четвер, 26-го березня 1959 р., із пох. заведення І. Ковальчика, до укр. греко-кат. церкви св. Петра і Павла, а опісля на цвинтар св. Імени, при участи численної Родини, Приятелів та Членів Т-ва. — Нехай земля прибраної батьківщини буде Йому легкою, як рідна. В. Н. П.!

В. Юрків, секр.

Николай КУЗЬМА (Sr.), довголітній член Від. 97 УНСоюзу, Н. Дж., помер 19-го березня, ім. І. Франка в Пассейку, 1959 р., по довгій і тяжкій недузі в лікарні, на 60-му році життя. Покійний народився в Україні, а в ЗДА прожив 46 років. Полишив у смутку дружину Анну, 2 синів Николая і Данила, доньку Лілісн Купішевську, 3 внуків та одну сестру Марію. Похорон відбувся 28-го березня 1959 р., з прав. церкви Преч. Богородиці, 45-47 Говп Еве., а опісля на цвинтар Рідж Лови, при участи Родини, Знайомих та Членів Т-ва. — В. Н. П.!

М. Мельник, секр.

Стефан БРОДИК, рекордовий секретар 158 Відд. УНСоюзу ім. Б. Хмельницького в Брукліні, хорунжий УГА, відомий громадський діяч Жовківщини, голова Відділу УККА в північній частині Бруклина та активний член інших громадських Установ у Брукліні, помер 21-го березня 1959 року, на 65-му році життя. Покійний народився в Мокротині, пов. Жовква, 1894 р. Залишив у смутку дружину Анну і доньку Ольгу. Похорон відбувся 24-го березня 1959 р. з пох. заведення до церкви Св. Духа, в сослуженні 3-ох священиків, де Покійного попрощав о. декан В. Андрушків, а опісля на цвинтар св. Карла в Лонг Айленд, при участі Родини, Приятелів, Знайомих та Членів Відділу. — В. Н. П.!

Ол. Саноцький, секр.

ТАРЗАН, ч. 4244. Під атакою!

Тарзан поздоровив, став на струнко, поки його не розпізнав капітан. — Що скажете, Ші?

Вибачте мені, пане Командянте, але чи можу вас турбувати в справі інформації про...

Але нагло мертвено блідий вояк вдерся через двері з криком — До зброї, араби, араби! ... Араби!